

Warszawa, 05 sierpnia 2020 r.

DLPK-I.401.6.2020

Pan

Adw. Jakub Tohl

Stowarzyszenie Adwokackie

„Defensor Iuris”

Szanowny Panie Mecenasie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 22 czerwca 2020 r. w sprawie *zwolnienia obrońców wyznaczonych z urzędu od ponoszenia kosztów związanych z uzyskiwaniem kserokopii protokołu wyjaśnień podejrzanych, jak również opinii biegłych w postępowaniu przygotowawczym i sądowym*, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z art. 156 § 1 k.p.k. stronom, obrońcom, pełnomocnikom, jak również przedstawicielom ustawowym udostępnia się akta sprawy sądowej oraz daje możliwość sporządzenia z nich odpisów lub kopii. Za zgodą prezesa sądu akta te mogą być udostępnione również innym osobom. Informacje o aktach sprawy mogą być udostępnione także za pomocą systemu teleinformatycznego, jeżeli względy techniczne nie stoją temu na przeszkodzie. W myśl § 2 tego artykułu na wniosek oskarżonego lub jego obrońcy wydaje się odpłatnie kopie dokumentów z akt sprawy. Kopie takie wydaje się odpłatnie, na wniosek, również innym stronom, pełnomocnikom i przedstawicielom ustawowym. Zarządzenie w przedmiocie wniosku może wydać również referendarz sądowy. Od kopii wykonanej samodzielnie nie pobiera się opłaty. Co do zasady ww. reguły obowiązują również w postępowaniu przygotowawczym, o ile nie zachodzi potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania lub ochrony ważnego interesu państwa. Nadto prokurator może udostępnić akta sprawy w postaci elektronicznej.

W przypadku żądania wydania uwierzytelnionego odpisu dokumentów z akt sprawy lub wykonania kopii takich dokumentów, zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 września 2015 r. w sprawie wysokości opłaty za wydanie kopii dokumentów oraz uwierzytelnionych odpisów z akt sprawy* (Dz. U. poz. 1566), pobiera się odpowiednio opłatę w wysokości 6 zł lub 1 zł od strony, w zależności od tego czy dotyczy to uwierzytelnionego odpisu, czy też kopii, którą wykonał organ prowadzący postępowanie.

Co do zasady wniesienie takiej opłaty dotyczy również obrońców z urzędu, gdyż przyjmuje się, że uzyskanie uwierzytelnionych odpisów lub kopii nie należy do wydatków niezbędnych w rozumieniu § 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 2305), które to wydatki mogłyby być zaliczone do kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu ponoszonych przez Skarb Państwa.

Odnosząc się w tym kontekście do postulatu zwolnienia obrońców z urzędu od ponoszenia opłat za wykonanie uwierzytelnionych odpisów lub kopii protokołów przesłuchań podejrzanych oraz opinii biegłych, zgłoszonego przez Stowarzyszenie Adwokackie „Defensor Iuris”, zauważyć jednak należy, że sposób zapoznania się obrońcy z urzędu z materiałami sprawy nie został ograniczony wyłącznie do żądania uwierzytelnionych odpisów lub kopii.

Odpłatność za uzyskanie kserokopii dokumentów nie reglamentuje przysługującego obrońcom uprawnienia do posiadania odpisów dokumentów z akt sprawy sądowej. Prawo dostępu do akt obejmuje bowiem także wykonywanie własnoręcznych notatek oraz samodzielne wykonywanie kopii na nośnikach elektronicznych, np. przenośnego skanera, aparatu cyfrowego, o ile tylko ich użycie nie prowadzi do zniszczenia lub uszkodzenia akt, i w praktyce prawo to jest właśnie w taki sposób najczęściej realizowane.

Możliwość uzyskania kserokopii (zamiast osobistego sporządzania odpisów) jest zatem tylko dodatkowym ułatwieniem w przygotowaniu się adwokata do efektywnej obrony, którego spełnienie jednak w sposób oczywisty łączy się z finansowym obciążeniem sądu, a którego skalę może zobrazować fakt, że tylko w 2018 r. sądy rozpatrzyły łącznie 49 746 wniosków prokuratora i podejrzanego o wyznaczenie obrońcy z urzędu oraz wniosków stron i innych osób uprawnionych o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu w sprawach karnych, zaś w pierwszym półroczu 2019 r. dotyczyło to łącznie 25 855 takich wniosków.

W tej sytuacji nie wydaje się zasadnym dokonywanie zmian w zakresie Kodeksu postępowania karnego jak również aktów wykonawczych związanych z tą ustawą, w zakresie wskazanym przez Stowarzyszenie.

Z wyrazami szacunku

Bartosz Jakubowski

Zastępca Dyrektora - Sędzia
Departament Legislacyjny Prawa Karnego
/podpisano elektronicznie/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1374246.2844469.1950723
Nazwa dokumentu	odpowiedź do SA DI.pdf
Tytuł dokumentu	odpowiedź do SA DI
Sygnatura dokumentu	DLPK-I.401.6.2020
Data dokumentu	2020-08-05 17:10:23
Skrót dokumentu	5A013F388EBF4E79FC3ECD5DF66FA642C21CA1 DF
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2020-08-05
Podpisane przez	Bartosz Jakubowski Zastępca Dyrektora - Sędzia
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego
	EZD 3.98.1.1.17035
Data wydruku:	2020-08-07 15:08:09
Autor wydruku:	Sokołowska Bogumiła w zastępstwie za Sekretariat DLPK-I.